

Αθήνα, 26 Απριλίου 1999

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ατυπής Επιτροπής

για τη Δημιουργία Κινήτρων Ενίσχυσης της Απασχόλησης.

(Γ. Χατζηνικολάου, Δ. Μαυρή, Ι. Κωνσταντόπουλος, Γ. Νικητάκης)

ΘΕΜΑ : Φορολογικά κίνητρα για αύξηση της απασχόλησης

Μετά την εξέταση εναλλακτικών προτάσεων σχετικά με την δυνατότητα μείωσης (άμεσα ή έμμεσα) των φορολογικών επιβαρύνσεων των επιχειρήσεων με στόχο την αύξηση της απασχόλησης, η Επιτροπή κατέληξε στην πρόταση που ακολουθεί και ομόφωνα την εισηγείται για νομοθετική ρύθμιση στην Κυβέρνηση.

ΣΤΟΧΟΙ

Η πρόταση στοχεύει στα κάτωθι:

1. Να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αναλάβουν το βάρος νέων προσλήψεων ώστε να αυξηθεί ο συνολικός όγκος της απασχόλησης και να μειωθεί το ποσοστό ανεργίας.
2. Να τονωθεί η ζήτηση εργασίας αφού μειωθούν έμμεσα μέσω "φορολογικής επιδότησης" τα αντικίνητρα του "υψηλού κόστους" της νόμιμης εργασίας, να καταπολεμηθούν τα φαινόμενα της "αδήλωτης και κατά συνέπεια εισφοροδιαφεύγουσας" απασχόλησης και να οδηγήσει σε απλοποίηση της σχέσης μεταξύ Επιχειρήσεων-Δημοσίου- Ασφαλιστικών Ταμείων.
3. Να επιτευχθεί η μεγιστοποίηση της σχέσης του δημοσιονομικού κόστους με τα προσδοκώμενα οφέλη στην αγορά εργασίας, δηλαδή να υπάρχει οικονομική αποτελεσματικότητα.

ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΤΥΧΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

1. Η διάρκεια του μέτρου οφείλει να είναι σαφής και προδιαγεγραμμένη.
2. Το μέτρο πρέπει να βασίζεται στη λογική της αποτελεσματικότητας, διαφάνειας και κοινωνικής δικαιοσύνης.
3. Το μέτρο πρέπει να βρίσκεται σε αρμονία με άλλες υποστηρικτικές παρεμβάσεις της Πολιτείας (πχ. επιδοτήσεις νέων θέσεων εργασίας, ενίσχυση θέσεων εργασίας παραμεθόριων περιοχών, κλπ.) καθώς επίσης και με το περιβάλλον που

διαμορφώνεται στις αγορές εργασίας των χωρών της Ε.Ε.

4. Επειδή η απασχόληση σε διάφορες μορφές επιδοτείται ευθέως από τον ΟΑΕΔ, η όποια νομοθετική ρύθμιση φοροαπαλλαγών δεν είναι σκόπιμο να λειτουργήσει σωρευτικά στις ήδη ισχύουσες υποστηρικτικές πολιτικές.
5. Το κόστος διαχείρισης για το Δημόσιο πρέπει να είναι χαμηλό και να επιβαρύνει ελάχιστα τις ελεγκτικές υπηρεσίες των αρμόδιων δημόσιων φορέων (Υπουργείο Οικονομικών, ΟΑΕΔ, ΙΚΑ, Λοιπά Ασφαλιστικά Ταμεία).

Η ΠΡΟΤΑΣΗ

Η Επιτροπή με βάση τους ανωτέρω στόχους και προϋποθέσεις προτείνει:

Μείωση των κερδών των επιχειρήσεων που προκύπτουν, κατά τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος, από τα βιβλία τους (Β' και Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ) με ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) των εργοδοτικών εισφορών που θα καταβάλουν για τις νέες προσλήψεις ανέργων.

Το μέτρο να ισχύσει αρχικά για τα διαχειριστικά έτη 1999 και 2000, να αξιολογηθεί από την κυβέρνηση για την αποτελεσματικότητά του, ώστε να αποφασιστεί η συνέχισή του.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

1. Η ρύθμιση αφορά επιχειρήσεις που :
 - τηρούν βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος.
 - έχουν ετήσια ακαθάριστα έσοδα άνω των 100 εκ. δρχ.,
 - απασχολούσαν την 1-1-99 τουλάχιστον δέκα (10) εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση και κατ'ανώτατο όριο 1500 εργαζόμενους (αποκλείονται οι επιχειρήσεις που ανήκουν μετοχικά σε ομίλους εταιριών κατά 50% -οπότε συνυπολογίζονται οι εργαζόμενοι του Ομίλου - ή έχουν παραχωρήσει το δικαίωμα άσκησης διοίκησης - management- σε άλλες εταιρίες που έχουν μειοψηφικά πακέτα μετοχών), και
 - δεν έχουν προβεί σε μείωση προσωπικού τον προηγούμενο χρόνο (δηλ. μέσα στο 1998).
2. Από το μέτρο εξαιρούνται νεοσύστατες επιχειρήσεις που δεν έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δύο διαχειριστικά έτη λειτουργίας.
3. Η πρόταση αφορά αυστηρά επιχειρήσεις του Ιδιωτικού Τομέα και εξαιρούνται σαφώς όλες οι επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ασχέτως με την άμεση ή έμμεση μετοχική σχέση τους με το Δημόσιο) και ΟΤΑ.

4. Οι νεοπροσληφθέντες πρέπει να έχουν κύρια ασφαλιστική κάλυψη στο ΙΚΑ ή στο ΤΣΜΕΔΕ.
5. Ο έλεγχος του μέτρου προτείνεται να γίνει μέσω θεωρημένων καταστάσεων της οικείας Επιθεώρησης Εργασίας του Δεκεμβρίου του τρέχοντος και του αμέσως προηγούμενου έτους που θα επισυνάπτονται με την κατάθεση των φορολογικών δηλώσεων.
6. Η διαφορά στον όγκο απασχόλησης θα εμφανίζεται από το σύνολο των εργατωρών σε ετήσια βάση μη συμπεριλαμβανομένης της υπερεργασίας και των υπερωριών (μέγιστη εβδομαδιαία υπολογιζόμενη απασχόληση 40 ωρών ανά εργαζόμενο).

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ

1. Ουσιαστικά με την πρόταση αυτή ευνοούνται όλοι :
 - Οι επιχειρήσεις βελτιώνουν την καθαρή τους θέση με μεγαλύτερη επάρκεια κεφαλαίων και αύξηση της παραγωγής,
 - οι εργαζόμενοι γιατί θα τονωθεί η ζήτηση εργασίας, θα διευρυνθεί η απασχόληση και θα υπάρξουν νέες ευκαιρίες (μειώνεται κατά 19% το κομμάτι των εργοδοτικών εισφορών που επηρεάζει την ζήτηση εργασίας), και
 - το κράτος γιατί την όποια απώλεια εσόδων την μετατοπίζει σε επόμενες χρήσεις χωρίς να χάνει μεγάλη φορολογητέα ύλη και ταυτόχρονα μεγεθύνει τη φορολογική βάση των φυσικών προσώπων.
2. Η σύνδεση του κινήτρου με τα κέρδη της επιχείρησης :
 - παρακινεί τις επιχειρήσεις στο να μην αποκρύπτουν τα κέρδη τους, περιορίζοντας έτσι τη φοροδιαφυγή,
 - συνδέει τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης και την ικανότητά της να κρατήσει τους νεοπροσληφθέντες και μετά την περίοδο εφαρμογής του μέτρου,
 - δεν δημιουργεί κενό στα ασφαλιστικά ταμεία, δεδομένου ότι το δημόσιο φέρει άμεσα το κόστος του κινήτρου.
3. Οι ευεργετικές επιπτώσεις θα αντανakλούν ευθέως στην ζήτηση της αγοράς εργασίας και δεν θα δίνεται η δυνατότητα μεταφοράς ωφελειών σε άλλους συντελεστές παραγωγής.
4. Οι θέσεις εργασίας που θα προκύψουν δεν θα έχουν βραχυχρόνιο χαρακτήρα και δεν θα δημιουργούν στρεβλώσεις στις αγορές.
5. Το κόστος διαχείρισης του προγράμματος είναι ελάχιστο γιατί εκ των πραγμάτων απαιτεί μόνο ελεγκτικές διαδικασίες που ούτως ή άλλως γίνονται (έλεγχοι ΙΚΑ, ΟΑΕΔ, Εφορία, κλπ).
6. Μετατίθεται το βάρος από την παθητική, επιδοματική, άμεση και κάθετη χρηματοδότηση της ανεργίας στην έμμεση, ουσιαστική και επικεντρωμένη ελάφρυνση του συνολικού εργασιακού κόστους.